Aº. 1841. Nº. 134.

ARNHEMSCHE COURANT.

(De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is *f* 5 in de drie maanden. —)

ZONDAG 11 JULI.

(De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.)

Eenige opmerkingen, in het Verslag der Gedeputeerde Staten van Gelderland te maken.

In het Verslag hetwelk dezer dagen aan de Staten van Gelderland door hunne Gedeputeerden gedaan werd, schenen eenige mededeelingen eene bijzondere opmerking waardig.

Vooreerst, vindt men, onder de rubriek *Openbaar Onderwijs*, de volgende mededeeling:

»De koning verlangt dat de toelagen voor schoolonderwijzers, zoo mede die voor schoolgebouwen, voortaan niet meer uit 's rijks schatkist, maar uit de provinciale fondsen zullen gevonden worden; hebbende het Zijner M. echter behaagd, zich te laten welgevallen, dat over het loopende jaar nog eenige subsidiën worden verleend, hoogstens echter voor zoo verre de tot dat einde op de staatsbegrooting toegestane sommen kunnen strekken en met inachtneming der meeste spaarzaamheid."

Waarschijnlijk zal in de ministeriële aanschrijving, krachtens welke de Gedeputeerden deze mededeeling doen, de minister zich achter den koning hebben verscholen, gelijk het hier mede geschiedt. Deze inconstitutionele wijze van spreken is eigen, gelijk men weet, aan onze ministers; de verantwoordelijkheid, die hen aangaat, schuiven zij allerwege op den koning, en steeds voeren zij den koning als verlangende of beschikkende in, waar niet de koning maar de ministers of wel de regering moest worden genoemd.

Het geldt hier eene beschikking van binnenlandsch bestuur, ressorterende onder den minister van binnenlandsche zaken; en waarvoor dus die minister verantwoordelijk zijn moet. Het schijnt te wenschen dat onze Gedeputeerden voortaan, weder zulke inconstitutionele aanschrijvingen ontvangende, dezelve geheel voor de rekening des toezenders laten, en niet meer, gelijk thans geschied is, melden: »De koning verlangt" enz: maar: De minister.... heeft ons aangeschreven dat »de koning" enz. Alzoo zouden de Gedeputeerden niet medewerken tot het laden eener inconstitutionele verantwoordelijkheid op den koning.

De beschikking die hier als 's konings verlangen wordt opgegeven, klinkt zeer verward. De regering kan aan de Staten-Generaal eene begrooting voordragen, waarop geene subsidiën voor schoolonderwijzers en schoolgebouwen meer worden voorgesteld; en zulks dan vooraf aan de provinciale staten bekend te maken is zeer doelmatig; doch, wat beteekent het daarbij te voegen: dat het Z. M. echter behaagd heeft *zich te laten welgevallen*, dat over het loopende jaar nog eenige subsidiën worden verleend, *hoogstens* echter voor zoo verre de tot *dat einde* op de staatsbegrooting toegestane sommen kunnen strekken"? Spreekt het dan niet van zelve dat de sommen, *tot dat einde* op de staatsbegrooting toegestaan, ook *tot dat einde* zouden worden gebezigd? en hoe komt men aan het woord *hoogstens*? mogten er dan uit 's rijks schatkist meer sommen worden genomen dan *tot dat einde* op de begrooting waren bewilligd? — Men ziet hoe nuttig het is, ministeriële aanschrijvingen voor rekening des ministers te laten en den koning niet met de morele verantwoordelijkheid van verwarde verlangens of onjuiste uitdrukkingen te belasten.

Eene andere opmerking geldt de volgende woorden, welke de rubriek *Nationale militie en schutterijen* besluiten:

»Met belangstelling wordt de nieuwe wetgeving op de militie en schutterijen door ons te gemoet gezien."

Daar dit het eenige is wat aangaande die nieuwe wetgeving gezegd wordt, en de Gedeputeerden er dus van spreken als van eene zeer bekende zaak, zoo kunnen de woorden niet beschouwd worden als een berigt *dat er zoodanige nieuwe wetgeving wordt gemaakt*. Ze te beschouwen als een berigt dat de Gedeputeerden ze niet met onverschilligheid maar *met belangstelling* te gemoet zien, zou ook, onzes achtens, eene onjuiste beschouwing zijn, want die belangstelling ligt in den aard der zaak, niemand, gelooven wij trekt dezelve in twijfel. De woorden schijnen derhalve veeleer te moeten worden beschouwd als eene *herinnering aan de regering* dat die wetten nog steeds worden gewacht. Zoodanige handelwijze is ook gebruikelijk in den dagelijkschen omgang, als men iets luide aan A zegt, niet opdat A dit zou weten, maar opdat B het hooren zou. Zoodanige wending behoort, rhetorisch, onder de namelooze apostrofen.

Behalve de genoemde behelst het Verslag er nog eene, namelijk onder de rubriek *Financien*, welke besloten wordt met de aanmerking:

»Wij zien gewigtige veranderingen in de algemeene financiële wetten te gemoet."

Dit toch deelen de gedeputeerden niet aan de staten mede, krachtens eene bijzondere communicatie hun door den minister van financiën gedaan, en waarvan de leden der staten nog niet wisten; neen, ook hier, bedriegen wij ons niet, uiten zij een gevoelen. In bedekte termen zeggen zij: Het is tijd, dat er nu eindelijk in de algemeene financiële wetten gewigtige veranderingen worden gemaakt. Zij zijn lang beloofd, en reeds lang ziet men er te vergeefs naar uit. Nogtans zullen er, niet eenige onbeduidende, maar *gewigtige* veranderingen in de financiële wetten noodig wezen, wil men meer orde brengen in de staats-financiën en de ingezetenen van den druk der zware belastingen ontheffen. Wij zien dus gewigtige veranderingen in de algemeene financiële wetten te gemoet.

Deze bedekte wijze van een gevoelen te uiten, waar men niet regtstreeks geroepen is om zich te verklaren, schijnt zeer aanbevelenswaardig.

Buitenlandsche berigten.

TURKIJE.

Van de Turksche grens, 27 *juni*. In een schrijven uit Konstantinopel, hetwelk uit eene gewoonlijk wel onderrigte bron komt, heet het dat men er den ouden *Chosrew* alsmede zijn vriend *Hafiz*-pacha van Erzerum gezien had, en dat beide reeds meermalen buitengewone zittingen van den divan hadden bijgewoond en conferenciën gehad met de ministers, waarbij vooral de reorganisatie des legers ter sprake gebragt was. Aan de bemoeijing van den Russischen gezant moet het gelukt zijn, de ballingschap van den voormaligen grootvizier te doen ophouden, en men besluit derhalve, dat, wanneer *Chosrew* weder deel kreeg aan het staatsbestuur, zulks als een onfeilbaar teeken van den toenemenden invloed van Rusland zou moeten worden beschouwd. (*Köln, Zeit*)

ENGELAND.

Londen, 7 *juli*. De openbare inkomsten des rijks hebben, in de met 5 dezer geëindigde drie maanden, 3,661 ponden sterling minder dan gedurende dezelfde drie maanden van het vorige jaar, en over het geheele jaar 524,640 ponden sterling minder opgeleverd.

— Maandag zijn de verkiezingen voor de graafschappen aangevangen, en de uitslag in drie en twintig daarvan, in Engeland en Wallis, is bereids bekend. Zij zenden gezamenlijk zes en veertig conservativen en vijf Whigs naar het nieuwe Lagerhuis. De eersten verkrijgen daardoor eene aanwinst van tien leden, dewijl diezelfde graafschappen laatstelijk door zes en dertig Conservativen en vijftien Whigs werden vertegenwoordigd.

Ook de tot hiertoe bekende benoemingen voor steden en vlekken in Schotland hebben der behoudende partij eene aanwinst van twee leden verschaft, naardien Falkirk en Haddington Burghs, vroeger, even als de meeste Schotsche plaatsen, door Whigs vertegenwoordigd, thans Conservativen gekozen hebben.

Alles zamengenomen, kent men tot op heden de benoeming van 175 ministeriëlen en 164 conservativen voor Engeland en Wallis, zoodat, de boven opgegeven verkiezingen voor de graafschappen hierbij gevoegd, de laatsten daar thans eene meerderheid van 30 leden hebben. De Schotsche en Iersche benoemingen mede gerekend, tellen de ministeriëlen thans 196, en de conservativen 218 leden. 44 Whigs, die zitting in het laatste parlement hadden, zijn door conservativen, 29 conservativen, daarentegen, door Whigs vervangen.

In de Schotsche hoofdstad Edenburg heeft de herkiezing der ministeriële leden *Macaulay* en *Craig* geringen tegenstand gevonden. Van Dublin weet men nog maar alleen, dat de heeren *D. O'Connell* en *Hutton* aldaar door de eene, en de heeren *West* en *Grogan* door de andere partij als candidaten zijn aangenomen, en dat de wedstrijd zeer hevig scheen te zullen zijn.

Tot hiertoe is het den bekenden liberalen volksvertegenwoordiger *J. Hume* nog niet gelukt, op nieuw tot lid van het parlement benoemd te worden. Uiterst zelden zag men het dan ook gebeuren, dat zijne voorstellen, die meestal groote bezuinigingen beoogen, en welke hij van zeer uitvoerige redeneringen deed vergezeld gaan, den vereischten bijval van zijne medeleden vonden.

— De aanspraak, met welke de nieuwe gouverneur-generaal, sir *Poulett Thomson*, nu lord *Sydenham*, het parlement van Canada den 15den juni geopend heeft, behelst eene vrij krachtige zinsnede betrekkelijk de zaak van *M'Leod*, benevens de plegtige verzekering dat de Engelsche regering dien staatsgevangene met al hare magt zal beschermen, en dat niets gespaard zal worden om het Canadeesch grondgebied ongeschonden te handhaven.

Van den anderen kant hebben de heeren *Clay* en sommigen zijner medeleden zich, in den Noord-Amerikaanschen senaat zeer hevig over de zaak van *M'Leod* uitgelaten, welk een en ander alhier ter beurs eenige ongerustheid te weeg heeft gebragt.

FRANKRIJK.

Parijs, 7 *juli*. Gisteren avond is de koninklijke familie van het kasteel te Bizy te Neuilly wedergekeerd.

— Het protocol van Londen, hetwelk sommigen volhouden dat eerstdaags geteekend zal worden, zou de verklaring der mogendheden inhouden, dat het tractaat van 15 juli ontbonden, en gevolgelijk de alliancie tusschen Oostenrijk, Engeland, Pruissen en Rusland opgelost is. Voorts zouden deze mogendheden, gezamenlijk met Frankrijk, daarbij de sluiting der beide zeeëngten van Konstantinopel verkondigen.

— Eergisteren avond is een hevig onweder boven deze hoofdstad losgebarsten, en heeft in den tuin der Tuillerieën eenige schade veroorzaakt. In de voorstad Montmartre en te Belleville ontwaarde men schokken, naar die eener aardbeving gelijkende. Drie werklieden zijn daarbij door den grond gezonken en twee hunner zwaar bezeerd.

— Te Madrid zijn den 30sten laatstleden treurige berigten ontvangen. Het garnizoen van Alhuemas, nabij Malaga, is oproerig geworden, heeft verscheiden officieren en onderofficieren meêdoogenloos vermoord, en de stad deerlijk uitgeplunderd.

— De debatten over de voogdijschap moesten den 30sten aanvangen, en zouden denkelijk twee of drie dagen duren.

BELGIE.

Brussel, 8 juli. De kwestie eener tolvereeniging van België met Frankrijk is eene zaak van zoo overwegend belang, dat het pligt is om niets met stilzwijgen voorbij te gaan, wanneer het tot die kwestie eenigermate in betrekking staat. Gisteren liep het gerucht dat in den provincialen raad te Gent door den heer *van Huffel* een formeel voorstel dienaangaande zou worden gedaan. Dit is heden werkelijk geschied, en het voorstel van den heer *van Huffel* luidt woordelijk aldus:

»Ik heb de eer aan de vergadering voor te stellen, een adres aan den koning te rigten, strekkende om Z. M. te verzoeken wel te willen toetreden tot het voorstel eener tolvereeniging met Frankrijk, voor het geval dat zoodanig voorstel aan Z. M. door de Fransche regering mogt zijn gedaan; en in alle gevallen zijne pogingen daarheen te rigten, dat zoodanig resultaat verkregen worde."

De voorsteller ontwikkelde zijne voordragt en betoogde dat het hier beoogde ontwerp alleen in staat was om de Belgische nijverheid voor eenen anders gewissen ondergang te behoeden. De vergadering besloot met eene overgroote meerderheid van stemmen om het voorstel in overweging te nemen, en renvoijeerde hetzelve naar de commissie van onderzoek.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 9 juli. Met het meeste genoegen hebben wij vernomen, dat de provinciale staten van Noord-Holland, in plaats van den heer *Clifford*, tot lid der Tweede Kamer hebben benoemd den heer mr. *J. J. Uytwerf Sterling*, Deze heer is bekend als een braaf, streng-regtvaardig man, als een man van kunde, oordeel en doorzigt, die in de verschillende betrekkingen, welke hij achtervolgens hier ter stede heeft vervuld, als advokaat, lid der regtbank, regter ter instructie en officier bij de criminele regtbank zich de algemeene achting heeft verworven. Hij gaat door voor een man van liberale beginselen. Tot bewijs hiervan kan strekken dat de redactie van de *Noordstar* hem in der tijd (zoo wij ons wel herinneren) als haren kandidaat, bij de verkiezingen heeft op den voorgrond gesteld. Wij hopen, dat de werkzaamheden, die aan zijnen post van officier bij de criminele regtbank zijn verbonden, en die, bij eene eventuële benoeming tot procureur bij het hof van Noord-Holland niet zouden verminderen, hem tijds genoeg zullen overig laten, om ook de hoogst belangrijke nieuwe betrekking, die hem nu is opgedragen, met den zelfden ijver en naauwgezetheid waar te nemen, welke hij steeds bij de vervulling van zijne andere betrekkingen heeft aan den dag gelegd. (*Handelsblad.*)

's Gravenhage, 8 juli. Z. K. H. de grootvorst *Konstantijn* is heden namiddag in deze residentie aangekomen en aan het paleis van Z. M. afgestapt.

— De vergadering der provinciale staten van Zuid-Holland is eergisteren in deze residentie geopend. In die vergadering is het rapport van gedeputeerde staten gelezen, de akte van huldiging geteekend, en eene commissie benoemd tot aanbieding van dezelve aan Z. M., bestaande uit drie leden, als: voor de ridderschap, jhr. mr. *H. J. Caan*; voor de steden, de heer *L. C. R. Copes van Cattenburgh*, en voor den landelijken stand, de heer mr. *G. A. Anemaet Pzn.*

In de vergadering der provinciale staten van heden, zijn, in plaats van de beide dit jaar aftredende heeren: jhr. mr. *G. Beelaerts van Blokland* en jhr. mr. *M. W. de Jonge van Campens Nieuwland*, tot leden van de Tweede Kamer gekozen de heer *Abraham van Ryckevorsel*, president der kamer van koophandel te Rotterdam, en mr. *P. C. Schooneveld*, advokaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden te 's Gravenhage.

De stemming heeft plaats gehad als volgt:

Voor den heer *Beelaerts* verkiezende, verkreeg deze heer bij de *eerste* stemming, 18 stemmen; *Ryckevorsel* 26; *Hoffman* 10; *Wilkens* 1; *Boreel* 6; *Bogaers* 1; *Schooneveld* 11; mr. *van den Bosch* 1; *Groen van Prinsterer* 2; *Anemaet* 2; *Thorbecke* 1; *Riemsdijk* 1; blanco 1.

Tweede stemming: De heeren: *Beelaerts* 15 stemmen; *Ryckevorsel* 35; *Hoffman* 14; *Wilkens* 1; *Boreel* 7; *Schooneveld* 6; blanco 1.

Derde stemming: De heeren: *Beelaerts* 23 stemmen; *Ryckevorsel* 50; blanco 7.

Overgaande tot de vervulling der vacature, veroorzaakt door de aftreding van den heer *de Jonge van Campens Nieuwland*, vereenigde deze heer bij de *eerste* stemming 17 stemmen op zich; de heeren *Schooneveld* 38; *Boreel* 8; *Groen* 1; *Bogaers* 3; *Bichon* 1; blanco 1; *Hoffman* 4; *Wilkens* 2; *Boxman* 1; *P. E. Piepers* 1; *Thorbecke* 1; *T. van Boetselaer* 1; *van den Bosch* 1.

Tweede stemming: De heeren: *De Jonge* 18 stemmen; *Schooneveld* 50; *Boreel* 9; *Groen* 1; *Bogaers* 1; *Hoffman* 1.

Vervolgens zijn de staten overgegaan tot de verkiezing van twee leden voor het kollegie van gedeputeerde staten der provincie, en zijn als zoodanig herkozen jhr. mr. *H. J. Caan* en de heer mr. *J. van Dam van Noordeloos.*

Eindelijk heeft eene benoeming plaats gehad van drie kandidaten voor de betrekking van griffier der staten, welke door het eervol ontslag van den heer mr. *J. van der Sleyden*, was opengevallen. Tot *eersten* kandidaat werd dadelijk bij de eerste stemming, met eene meerderheid van 50 van de 80 stemmen, gekozen de heer *D. J. ten Zeldam Ganswyk*, commies en chef der provinciale griffie van de provincie: tot tweeden, mr. *C. R. Nederburgh*, lid van de gedeputeerde staten, en tot derden de heer *V. A. Just de la Paisieres*, adjunct-commies ter genoemde griffie.

Naar men verneemt heeft een der leden van de staten dezer provincie, naar men wil de heer *van Leeuwen*, in de zitting van dingsdag laatstleden, aan de vergadering een voorstel gedaan, de strekking hebbende, om de ongelijkheid der aftreding van het getal leden, het welk voor dit gewest in de Tweede Kamer zitting heeft, te doen ophouden, en te bepalen, dat er telken jare *vier* der *twaalf* leden zouden aftreden. Men verzekert, dat het voorstel, ten fine van rapport, aan eene commissie is verzonden. (*Handelsblad.*)

— Door de staten van Noord-Braband zijn tot leden van de Tweede Kamer benoemd de heer mr *J. A. Luyben*, herkozen; de heer *J. A. Mutsaers*, in plaats van den heer mr. *J. B. H. van den Mortel*, en de heer *A. J. Ingenhousz*, in plaats van den heer jonkh. *P. E. de la Court*; terwijl tot leden van het collegie van gedeputeerde staten benoemd zijn de heeren *H. de Wijs* en *H. F. J. van de Ven*, lid van den stedelijken raad der stad 's Hertogenbosch, de eerstgenoemde bij herkiezing en de laatstgenoemde in plaats van den heer mr. *J. A. Mutsaers*, die tot lid van de Tweede Kamer is verkozen.

— Door de provinciale staten van Drenthe is als lid der Tweede Kamer herkozen de heer mr. *G. Kniphorst.*

— In de *Javasche Couranten* tot den 20sten februari vindt men het volgend berigt:

Van Kedirië wordt, onder dagteekening van den 1sten februari, gemeld, dat, in den voormiddag van dien dag, de Kedirische rivier buitengewoon gezwollen is, en dat kort daarop eene zeer aanzienlijke hoeveelheid oude boomen en andere stukken hout zijn komen aandrijven, met eene zoodanige vaart en kracht, dat in een paar uren de middelhelft van de groote brug, staande op zijde van het residentiehuis, welke voor de fraaiste brug op Java gehouden wordt, is medegesleept, in weerwil van alle aangewende pogingen om haar te behouden.

Ook was bij den resident aldaar, bij het afzenden van voormeld berigt, de tijding ontvangen, dat de groote brug over de rivier Brantas, leidende naar de hoofdplaats Toelong-Agong, afdeelingen Ngrowo, die in het afgeloopen jaar nieuw was aangelegd, geheel vernield en de communicatie daardoor gestremd is, vermits die rivier een hevigen stroom heeft.

Men gist dat de vulkanische berg Kloet, liggende aan den westkant van Kedirië, eene massa water moet hebben opgeworpen, welke over een oud bosch is gestroomd, en de zware boomen en andere stukken oud hout, die als kleine eilanden waren komen aandrijven, heeft medegesleept en in de rivier Brantas geworpen.

Deventer, 9 juli. De vergadering der provinciale staten van Overijssel is den 6den dezer te Zwolle geopend. Toen de herkozen leden, en de drie nieuwe leden, na beëedigd te zijn, hadden zitting genomen, was de vergadering op drie na voltallig. Onder die drie nieuwe leden is de heer *Hovij* te Zwolle, gezonden door een vrij kieskollegie in Twenthe, in de plaats van den afgetreden heer *Coster* te Almelo. De gouverneur deed eene zeer belangryke aanspraak betrekkelijk verscheiden onderwerpen; welke aanspraak, op voorstel van den heer *Vos de Wael* en besluit der vergadering, zal worden gedrukt en rondgedeeld. Het verslag van gouverneur en gedeputeerde staten over het afgeloopen jaar gedrukt en rondgedeeld zijnde, is tot besparing van tijd niet gelezen. De vaste commissiën benoemd zijnde, werd een merkelijk aantal stukken, voorstellen en adressen in handen van dezelve gesteld, om rapport. Onder deze voorstellen zijn van groote aangelegenheid die des gouverneurs, tot een kanaal van Zwolle, door Dalmsholte, langs Egede en Almelo, tot Benekamp, met eenen zijtak op Hengelo, en tot kanalisatie des waterwegs van Deventer op Almelo over de Schipbeek, Regge-en Almelosche A. Het eerste plan was begroot op *f* 500000, het tweede op *f* 130000. Den woensdag is er geene vergadering gehouden, maar zijn vele commissiën werkzaam geweest, en waren ver de meeste leden der staten en verscheiden autoriteiten, zamen tusschen 60 en 70 heeren, bij den gouverneur ten maaltijd. Gisteren zijn weder eenige adressen gelezen en in handen van commissiën gesteld. De akte van huldiging werd geteekend, en werden bij betrekkelijke meerderheid benoemd om die te Zwol aan Z. M. te overhandigen, de heeren baron *de Vos van Steenwijk tot Windesheim*, mr. *B. R. Roijer* en *J. B. Helmich* (welke er dus niet ver om behoeven te reizen). Tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal werd met aanstonds 53 stemmen herkozen de graaf *van Rechteren van Appeltern*, vorig gouverneur van Overijssel. Van de zeven overige stemmen hierbij waren er vier in blanco. Voor de gedeputeerde staten zijn met aanstonds groote meerderheid herkozen de heeren *N. van Berkum Bijsterbos* en mr. *J. T. Roessingh Udink* Verscheiden rapporten werden gelezen, ter visie gelegd en aan de orde gesteld op heden, morgen en dingsdag. Maandag zal er geene vergadering zijn, en zal de laatste vergadering wel niet eer kunnen afloopen dan op donderdag. (*Dev C.*)

Mengelwerk.

Geldersch Polderreglement.

(*Uit het Weekblad van het Regt*)

In *Weekblad* n°. 170 is medegedeeld het vonnis van de arrondissements regtbank te Nijmegen ten deze, van 10 april 1841. Belanghebbenden hebben zich daartegen voorzien in cassatie, en aan den Hoogen Raad doen toekomen het volgende verzoekschrift, houdende hunne middelen van cassatie:

»Met allen verschuldigden eerbied maken de ondergeteekende grondeigenaren, geërfd te Neerbosch, kantongeregt en arrondissement Nijmegen, provincie Gelderland, als requiranten van cassatie, gebruik van het regt, hun bij de wet, in art. 393 van het wetboek van strafvordering, toegekend, om het onderwerpelijk verzoekschrift in te dienen, houdende hunne middelen van cassatie tegen een eindvonnis, gewezen door de arrondissements-regtbank van Nijmegen, den 10 april 1841.

De daadzaken zijn deze:

De requiranten waren, sedert eeuwen, volgens de aloude plaatselijke dijkregten, vrij van alle verpligting, om van hunnen grondeigendom, onder Neerbosch, gemeente Nijmegen, gelegen, dijklasten te betalen; alle hunne, binnenwaards, onder Neerbosch, zich bevindende landerijen waren dus nimmer met eenigen dijkonderhoud, of eenige erfdienstbaarheid, daartoe betrekkelijk, besmet. De erfpanden, daarmede bezwaard, waren door onze aloude dijkwetten bepaaldelijk aangewezen.

Deze eigendommen werden derhalve verkregen *met den last van dijkdienstbaarheid*; en naar evenredigheid van het hieraan verbonden bezwaar, regelde zich ook de geldswaarde der hierdoor gedrukte grondpanden. De grondeigenaren van Neerbosch verwierven daarentegen hunne aldaar gelegen vaste goederen *vrij van alle dijklasten*, en, naar mate der hierdoor hooger gerezen waarde, werd natuurlijk ook de koopprijs bepaald en daarvoor besteed.

Dat *regt van dijkvrijdom* is dien ten gevolge een blijkbaar WETTIG VERKREGEN REGT, uitmakende een ONAFSCHEIDELIJK BESTANDDEEL VAN WETTIG VERKREGEN EIGENDOM; een regt, hetwelk, buiten uitdrukkelijke toestemming van de grondeigenaars te Neerbosch, niemand hun meer wettelijk kan ontnemen, even zoo min als hunnen grondeigendom zelven.

In het ongestoord bezit van dat heilig regt bleven de requiranten dan ook gehandhaafd sedert onheugelijke tijden, te midden van allerlei menschelijke wisselvalligheden, waaraan ook de burgerstaten blootgesteld zijn; terwijl de alles overweldigende ijzeren arm van den zegepralenden militairen magthebber NAPOLEON zelven het niet waagde deze grijze vaderlandsche dijk-instellingen te vernietigen.

Na de Fransche overheersching hebben alle onze op landszeden en gebruiken gebouwde grondwetten deze dijkregten als eerbiedwaardige gewrochten van voorvaderlijke ervaring bekrachtigd, onder voorbehoud alleen van zoodanige noodzakelijke wijzigingen, als het welbegrepen belang der ingelanden, zonder regtskrenking, mogt vereischen.

Met dezen stand der zaak was ieder grondeigenaar, die hierbij belang had, wel te vreden, tot dat bij koninklijk besluit van 23 september 1837, n°. 37, een reglement op het beheer der rivierpolders van Gelderland in werking werd gebragt, hetwelk, na veeljarigen tegenstand, zoo wel aan zijde van de Neerbosch-geërfden en verdere belanghebbenden in het algemeen, als door de meerderheid van hunne grondwettige vertegenwoordigers, de provinciale staten, werd beschouwd voor te zijn eene heillooze verordening tegen de ware bedoeling des konings, tegen het algemeen welzijn der polders, verkregen: zoo als dit overtuigend wordt bewezen door het gedrukt verslag der handelingen van de provinciale staten, tot het onderwerp betrekkelijk, als bijlage bij dit vertoog gevoegd, sub A, en door eene met naauwkeurige kennis der zaak in druk uitgegeven verhandeling, tot titel voerende: »*Proeve ten betoog der ongrondwettigheid, onregtvaardigheid en onbestaanbaarheid van het Geldersche polderreglement*," hier bijgevoegd sub B.

Uit beide deze stukken blijken zonneklaar de navolgende daadzaken:

1°. dat het vooraangehaald polderreglement is doorgedrongen met *de beslissende stem van den gouverneur*;

2°. dat ditzelfde reglement, ofschoon in 1831 op hooger last gewijzigd, door eene overgroote meerderheid

der staten, in 1835 uitdrukkelijk is ingetrokken, vervallen verklaard en een geheel ander reglement aan Z. M. is voorgedragen geworden;

3°. dat de circumscriptie of aanwijzing nimmer door de provinciale staten is geschied;

en 4°. dat het eerste ontwerp van het polderreglement zelve, dat thans is ingevoerd, in de gewigtigste hoofdbepalingen geenszins door de provinciale staten is gemaakt.

Welke daadzaken, naar het inzigt der requiranten, overtuigend bewijzen, dat het vooraangetogen reglement naar deszelfs vorm als ongrondwettig behoort beschouwd te worden; want de eerstgemelde daadzaak krenkt art. 129 der vorige, nu art. 127, en art. 141 der vorige, nu art. 149 der gewijzigde grondwet; — de tweede en derde daadzaken druischen regelregt aan tegen art. 146, nu art. 144, en tegen art. 222, nu art. 220, der gewijzigde grondwet, 2e zinsnede: terwijl de laatste daadzaak op zich zelve voldoenend is, om de nietigheid van het polderreglement onwedersprekelijk aan te toonen.

Doch niet alleen ten aanzien van den vorm, maar ook naar den inhoud, beweren de requiranten, dat het onderwerpelijk polderreglement in openbaren tweestrijd staat met onze plegtig bezworen grondwet.

Omdat, in de eerste plaats, heeren provinciale staten, door het, hoe dan ook, vaststellen van dit reglement, de magt zijn te buiten gegaan, welke aan dat collegie, bij art 146 van de oude, nu art. 144 van de grondwet is toegekend. Dat reglement trouwens bepaalt zich niet tot verordeningen van gewone inwendige policie en oeconomie — het zij men onder dit laatste woord huishondelijke zaken of zuinigheid wil verstaan, — maar dat reglement heeft zoo wel de uitgedrukte strekking tot het opleggen aan den eenen van vroeger ongekende grondlasten, met gelijk tijdige ontheffing van andere grondeigenaars, daarmede van den oorsprong der dijken af belast geweest: als ook bij datzelfde reglement voorgeschreven gevonden wordt eene monsterachtige, onopvolgbare wijze van procederen, die — in spijt van de algemeene wetten — èn persoonlijke vrijheid èn het hypothekenstelsel in het hart aangrijpt.

Omdat, in de tweede plaats, door dat reglement zijn afgeschaft, blijkens art. 197 van hetzelve, alle onze voormalige aloude vaderlandsche dijk-instellingen, die op de onderlinge overeenkomst van de daarbij belanghebbende geërfden, oorspronkelijk gegrond, door den toenmaligen souverein goedgekeurd, en bij onderscheidene regterlijke gewijsden bekrachtigd zijn.

Desniettemin luidt dat 197ste artikel als volgt:

» De thans bestaande reglementen en keuren voor de polders worden mits deze gehouden voor vervallen."

Door deze nieuwe, eigendunkelijke, reglementaire verordening verdwenen al de voormalige, laatst goedgekeurde reglementen van ons dijkwezen en tevens al de instellingen, die, volgens onze grondwet, den voet daarvan moesten uitmaken. Geen enkele steen bleef van dezen alouden voet overigen, waarvan het ongelukkig gevolg was:

1°. *De opheffing van alle onze aloude dijkbesturen met eigenmagtige belastingen van duizende, voorheen dijkvrije bundertalen. Vernietiging, zonder schadevergoeding, van regten, door wettige titels van eigendom verkregen*, en bovendien gewaarborgd bij art. 164 der vorige, nu art. 162 der bestaande grondwet.

En te midden van alle deze willekeurige verwarringen:

2°. Ontsproot daaruit onberekenbare vermeerdering van jaarlijksche dijk- of polderlasten voor de geërfden, zonder dat eenigerlei buitengewone ramp van ijs en watersnood deze kostbare vermeerdering van drukkende uitgaven kan regtvaardigen.

Zoo werd dan ons voormalig, sedert eeuwen als heilzaam beproefd dijkstelsel, niet doelmatig gewijzigd, maar ongrondwettig vernietigd.

De hierdoor benadeelde grondeigenaren hebben jaren lang daartegen hunne regelmatige klagt bij het administratief gezag vruchteloos aangeheven. Zelfs nog in de laatst vorige zitting der provinciale staten van Gelderland hebben zij een eerbiedig vertoog (geplaatst in de *Arnhemsche Courant* van den 6 augustus jl. no. 156), betrekkelijk dit onderwerp ingediend; edoch de Edel Groot achtbare heeren staten, door de bestiering van hunnen voorzitter te dezen aanzien, buiten gelegenheid gebleven, om daarover te kunnen beraadslagen, hebben hetzelve moeten laten sluimeren.

Met dit hun zoo regtmatig bezwaar den weg van regten in te slaan, was bedenkelijk, wegens het nog bestaande en nog onlangs gebezigde justitie-moordend conflicten-stelsel!

Er bleef dus voor de, in hunne wettig verkregen regten gekrenkte, grondeigenaren geen ander meer doeltreffend middel overig, dan *wettigen tegenstand aan onregt en willekeur*, door zich weigerachtig te betoonen, om deze geduchte belagers van het algemeen welzijn der burgermaatschappij met eigen schade, de hulpvaardige hand biedende, geduldig te gehoorzamen.

Daarom was, na rijp, welberaden overleg, het besluit van een groot aantal der gegoedste geërfden eenstemming genomen, om de ongrondwettige polderlasten, die de waarde van hunne contractueel verkregene steeds dijkvrije grondeigendommen, zoo aanmerkelijk moest verminderen — niet langer te betalen, en, als een natuurlijk gevolg hiervan, om ook niet te gehoorzamen aan het bevel, om dijkwachten te betrekken; ofschoon zij zich bereidvaardig verklaarden, om vrijwillig, zoo als van ouds, alle mogelijke hulp te blijven verleenen, ingeval van nood: van welke verklaring hierbij een afschrift wordt gevoegd sub C.

Ten gevolge nu van zoo gewilde ongehoorzaamheid aan een blijkbaar ongrondwettig polderreglement, zijn de requiranten veroordeeld, eerst bij vonnis van het kantongeregt te Nijmegen, op den 5den maart 1841 gewezen, en daarna in hooger beroep door de arrondissements-regtbank te Nijmegen op den 10 april daaraanvolgende bevestigd, tot boete ieder van *f* 3, of gevangenis van drie dagen met de kosten. Hiertegen is door de veroordeelden cassatie bij tijds aangeteekend.

Beide deze vonnissen ontkennen eigenlijk de ongrondwettigheid niet van het polderreglement in quaestie, maar zij bepalen zich:

I Tot de beschouwing van *den uitwendigen vorm* van het betwist polderreglement, die als volkomen wettig en derhalve voor verbindend wordt verklaard, terwijl:

II. De regterlijke magt wordt onbevoegd geacht om de *innerlijke waarde* of *onbillijkheid* van de bedoelde provinciale verordening te beoordeelen, als zullende dezelve gelijk staan met eene *wet*; welke onbevoegdheid in het vonnis van den eersten regter, bij consequentie, zelfs tot de beoordeeling der *ongrondwettigheid* van die verordening zich uitstrekt; zoo dat de regtsvraag, door requiranten voorgedragen, of een polderreglement, *naar vorm en inhoud* ONGRONDWETTIG, voor hen een verbindend, tot gehoorzaamheid verpligtend rigtsnoer kan daarstellen? — alleen wordt opgelost met de eenzijdige regterlijke beschouwing van den *uitwendigen vorm*, die als volkomen wettig wordt verklaard, bij gevolg verbindend voor de requiranten; terwijl de beoordeeling der *innerlijke* waarde van dit polderreglement geacht is niet te behooren tot de regterlijke bevoegdheid.

De grond, waarop deze uitspraak rust, is art. 11 der wet, houdende algemeene bepalingen der wetgeving van ons koningrijk, naar luid van welk artikel de regter, volgens de wet, moet regt spreken, en, in geen geval, de innerlijke waarde of billijkheid der wet beoordeelen mag.

In beide die hoofdstellingen: *a* dat de vorm van het polderreglement zoude grondwettig zijn; en *b* dat de inhoud buiten het bereik van regterlijk onderzoek zoude liggen, — vermeenen requiranten een verkeerde toepassing der wet te zien: de *eerste* toch is regelregt strijdig met de hiervoren aangevoerde en wel bewezene daadzaken, die de onwettigheid van den vorm der onderhavige provinciale verordening boven allen redelijken twijfel verheffen, vermits die daadzaken bij geen der beide vonnissen zijn wederlegd.

De *tweede* hoofdstelling beschouwen de requiranten als eene openbare verkrachting van die groote regtswaarheid, in elken wezenlijk grondwettigen staat onbetwistbaar: dat namelijk de regter niet alleen *bevoegd*, maar HEILIG VERPLIGT is, om elke verordening, welker toepassing, als algemeene wet, koninklijk besluit, provinciaal of plaatselijk reglement, van hem gevorderd wordt, vooraf te toetsen aan onze grondwet, omdat die grondwet haar onwederstaanbaar gezag over het geheele zamenstel onzer wetgeving uitstrekt, daarvan de eenige ware bron is, en juist daarom ook de regter aan die wet der wetten trouw zweert, waaruit voor hem de heilige pligt wordt geboren, om in geen geval tegen de grondwet te mogen handelen, onder welken vorm, willekeur of onregt zich ook iets mogt voordoen, waartegen de grondwet, als het hoogste staatsgezang, ieder wil beschermen.

De reqn oordeelen derhalve, dat, wanneer de *inhoud* eener verordening, welke men als wettig door den regter wil doen toepassen, blijkbaar aandruischt tegen de grondwet en de algemeene wetten, dat alsdan die verordening nietig is, bij gevolg even zoo min eenig wettig bestaan heeft, als die, welke van alle regtswaarde, *naar den uiterlijken vorm*, ontbloot is, omdat in beide gevallen eene zoodanige verordening nooit een wettig verbindend rigtsnoer zijn kan, wanneer zij niet *alle* vereischten bezit, welke de grondwet voor haar bestaan en haar wettig aanwezen voorschrijft; en *alle* deze vereischten bezit zeker toch geene verordening, die, *alleen naar den uiterlijken vorm*, maar niet naar den inhoud, naar het inwendig wezen der zaak tevens met de grondwet overeenstemt. — Het tegendeel te beweren, zoude even zoo veel zijn, als het stelsel te willen verdedigen, dat men de grondwet, onze plegtig bezworen grondwet, veilig zoude mogen schenden, wanneer men slechts deze schending met zorgvuldige inachtneming van den *uiterlijken* vorm bewerkstelligde.

De regterlijke magt zoude dan blinde gehoorzaamheid verschuldigd zijn aan de louter *uitwendige*, vereischten en kenmerken van *wettigen vorm*, zonder tot den *inhoud* van dien schoonschijnenden vorm te mogen doordringen, en de wettigheid van het grondwezen der zaak te mogen onderzoeken, van welken aard die inhoud ook zijn mogt.

Requiranten vragen eerbiedig naar den regtsgrond dezer zonderlinge, met elk begrip eener ware grondwettige regering zoo strijdige, onderscheiding. Of behoort de *inhoud* van eene wet, van een besluit, van een reglement, of van welke verordening het ook moge zijn, minder tot derzelver *wezen* dan de *vorm*?

De vormen behooren alleen de meerdere waarborgen te zijn voor de deugdelijkheid van den inhoud; maar wanneer die vormen onregt mogten bedekken, dan kan de regterlijke magt, de edelste, de verhevenste van alle staatsmagten, nooit onbevoegd geacht worden, om dat onregt het bedriegelijk masker af te rukken, en in deszelfs ware gedaante ten toon stellen, om vervolgens te handelen, zoo als in goede justitie behoort.

Gesteld bijv. een minister, de gouverneur eener provincie, de provinciale of gedeputeerde staten, de plaatselijke besturen nemen een besluit, — want daartoe zijn dezen toch allen bevoegd — *in den besten uiterlijken vorm* omkleed, maar *innerlijk ongrondwettig*, dat is: in tweestrijd met de grondwet of met de algemeene wetten, — zal dan daarom dit besluit nu wettig en in regten bestaanbaar moeten zijn? Zal de regter hetzelve als een groot heerlijk Turksch zijden koord moeten eerbiedigen, kracht bijzetten, ofschoon uitloopende, om eens andermans heilig regt, als het ware, te verwurgen? Wat hebben de burgers van eenen grondwettigen staat dan toch gewonnen bij hunne willekeur en onregt beperkende, grondwettig plegtig bezworene lands-instellingen, wanneer zij, met inachtneming van zekere vormen, door de regterlijke magt, niet meer kunnen beschermd worden, — bij dezelve te vergeefs hunne laatste toevlugt zoeken, en deze zelfde magt, ofschoon uitdrukkelijk ingeroepen, echter werkeloos zoude moeten blijven, als hunne grondeigendommen, onregtmatig, met ondragelijke polderlasten bezwaard worden, of hunne wettig verkregen regten van dijkvrijdom hier zouden mogen vertrapt, verguisd en gekrenkt worden, terwijl zij, tot overmaat van druk, bovendien nog tot eene voorheen bij hen nooit bestaan hebbende persoonlijke dienstbaarheid zouden mogen gedwongen worden tot betrekking van dag- en nachtelijke dijkwachten, en zulks door middel van geldboeten, of, bij onvermogen, van gevangenisstraf; en dit alles ten gevolge van een polderreglement, hetwelk, aan de grondwet getoetst, geene schaduw bezit van eenig wettig bestaan!

Zulk een, alle grondwettige waarborgen vernietigend stelsel, vertrouwen de requiranten, dat nimmer bij den Hoogen Raad eenigen bijval vinden kan of zal, als welke in deszelfs hoogere regtskennis levendig overtuigd zijn moet, dat geene verdrukking ondragelijker zoude zijn, dan die *onder den schijn van regt* plaats vindt, waardoor de reeds gekrenkte in zijn welhebbend regt nog dieper moet gekrenkt worden, volgens het getuigenis van den beroemden, nu vereeuwigden landgenoot J. D. MEIJER die zich uitdrukt, in deze, hier toepasselijke, bewoordingen:

» *De tous les genres d'oppression il n'en est pas de plus intolérable, que celle, qui se couvre du masque de la justice; que celui, auquel on ravit injustement ses biens ou ses droits les plus sacrés a du moins la ressource de se plaindre et d'en appeler à l'opinion publique, s'il est dépouillé par la violence, tandis, que s'il est dépossédé par un jugement inique, au lieu d'être plaint, il court encore le risque d'être blamé par ceux, à l'estime desquels il attache du prix."* — *Esprit, origine et progrès des institutions judiciaires*, *Tom.* I, pag. 448.

De ware zin, doel en strekking van art. 11 der algemeene wetsbepalingen kan derhalve nimmer eene afscheiding tusschen den vorm en het grondwezen van het polderreglement in geschil regtvaardigen, vermits hierdoor het gezond oordeel des regters op de klip van ongerijmdheid zoude moeten schipbreuk lijden, wegens den nooddwang, om, bij het bestaan *van uiterlijk wettigen vorm*, het onregt te moeten bekrachtigen, hoe duidelijk en tastbaar hetzelve zich *naar een inhoud* eener verordening ook moge vertoonen, en dus, om alsdan, zelfs in weerwil van beter inzigt, tegen pligt en geweten te moeten handelen; iets hetgeen door deszelfs treffende ongerijmdheid het kenmerk van onbestaanbaarheid met zich voert!

Alles wat de wetgever in het vooraangetogen art. 11 kan gewild hebben, is alleen dit: dat, wanneer de woorden eener wet of wettige verordening, dat is, *naar vorm en inhoud overeenkomstig de grondwet*, klaar en duidelijk zijn, de regter alsdan zijne eigene meening moet laten varen, en nog veel minder, op grond eener denkbeeldige, niet zelden hersenschimmige billijkheid, zich tot wetgever mag verheffen, maar alsdan volgens de wet moet regt spreken, zonder in geen geval van dezen aard, de innerlijke waarde, op die billijkheid gegrond, te mogen beoordeelen en alzoo *tegen de duidelijke letter der wet* uitspraak te doen.

De algemeene wetsbepaling van art. 11 is derhalve geen gebod voor den regter, om *tegen* de grondwet te handelen, ingeval de ongrondwettigheid in *uiterlijk wettigen vorm* getooid mogt zijn (een gebod trouwens, hetwelk, indien het ongelukkig en inderdaad bestond, dan nog ongerijmd, onzedelijk, nietig, onbestaanbaar en van geene de minste regtskracht zoude zijn), maar die algemeene bepaling is eenvoudig niets anders; dan een welberaden behoedmiddel tegen de mogelijke *equitas cerebrina* van sommige regters, die *over* de wetten en niet *volgens* de wetten oordeelen, ofschoon voorzien van *alle* grondwettige vereischten naar vorm en inhoud: eene regtspleging, reeds door het Romeinsche regt, als afdruksel der gezonde rede, gewraakt, terwijl, volgens ULPIANUS, de wet, wanneer zij deze benaming, naar regten, waardig is, hoe hard of onbillijk dezelve ook overigens moge schijnen, door den regter moet toegepast worden. Daartoe behoort zijne beslissende schoone spreuk: *Quod quidem perquam durum est, sed ita Lex scripta est!* Lib. 12. §. 1. ff. *Qui et a quibus manumissi*, waardoor niets anders wordt te kennen gegeven of geleerd, dan alleen, dat in elk geval eener duidelijke wetsbepaling, het stellig uitgedrukt streng regt de voorkeur behoort te hebben, boven de regterlijke denkbeeldige billijkheid, die het regt zelve geheel onzeker zou maken.

Niemand mag tot straf vervolgd of veroordeeld worden, dan volgens art. 1 van het Wetboek van Strafvordering op de wijze en in de gevallen bij de wet voorzien.

In het onderwerpelijk geval bestaat geene eigenlijke wet, in de gewone zins-beteekenis van dit woord maar hier is een provinciaal polderreglement, eene *quasi*-administrative verordering, die, uit kracht van de wet van 6 maart 1818, eene strafbepaling bevat; want diezelfde wet stelt wel uitdrukkelijk daartoe op den voorgrond, als *conditio sine qua non*, dat zoodanige administrative verordening *overeenkomstig de grondwet* behoort daargesteld te zijn; eene stellige voorwaarde, die hier, in alle opzigten, is onvervuld gebleven, aangezien het provinciaal polderreglement, noch naar vorm, noch deszelfs inhoud, overeenkomstig de grondwet daargesteld is, en hetwelk in allen gevalle, al ware de uiterlijke vorm grondwettig, niet kan geacht worden met de grondwet, veel min met de algemeene wetten, overeen te stemmen; omdat deszelfs inhoud, zoo wel met het eene als

met het andere, in schreeuwenden tweestrijd staat. Dit beslissend hoofdpunt heeft de regtbank *a quo* geweigerd te onderzoeken.

De requiranten vermeenen dan nu hier voorloopig genoegzaam hunne grieven en bezwaren tegen het vonnis door het kantongeregt van Nijmegen den 5den maart 1841 gewezen, en in hooger beroep, door de arrondissements-regtbank van Nijmegen, den 10den april daaraanvolgende, bevestigd, te hebben ontwikkeld, bij welke vonnissen requiranten veroordeeld zijn, ieder tot eene geldboete van ƒ 3, of, bij onvermogen, tot eene gevangenis van drie dagen, met de kosten van het regtsgeding.

Weshalve de requiranten van cassatie, bij deze domicilie kiezende ten kantore van mr. D. DONKER CURTIUS, advokaat te 's Gravenhage, eerbiedig verzoeken en concluderen:

Dat de Hooge Raad, met vernietiging van de vonnissen, waarvan de requiranten in cassatie zijn gekomen, zal oordeelen voor regt: dat het feit, waarvan de requiranten zijn beschuldigd, noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding oplevert, en de beschuldigden derhalve zal ontslaan van alle regtsvervolging te dezer zake.

Nijmegen, den 23sten april 1841.

Namens de requiranten van cassatie, Derzelver verdediger.

(Eerlang zal deze zaak voor den Hoogen Raad behandeld worden, en mr. DIRK DONKER CURTIUS voor de requiranten optreden. Zoo men weet, heeft de Raad de requiranten tegen een soortgelijk vonnis van het Kantongeregt niet-ontvankelijk verklaard, op grond dat de requiranten van cassatie de instantie van appel waren voorbijgegaan. De eigenlijke kwestie over de al- of niet-grondwettigheid van het reglement, is dus nog geheel onbeslist.)

Advertentiën.

Getrouwd:

A. F. F. MÜHLER,
en
A. M. C. SPRENGER.

DAMME, 30 Junij 1841.

Bekendmaking.

††† De AGENT VAN HET DOMEIN TE *ZUTPHEN* brengt, bij deze, ter kennisse van de belanghebbenden, dat alle DOMANIALE ERFPACHTEN, RENTEN, CIJNSEN, TIJNZEN UITGANGEN, LEGSCHATTEN, en alle andere dergelijke JAARLIJKSCHE PRAESTATIËN, welke, in geld bepaald zijnde, in geld betaald, of, in Natura verschuldigd zijnde, in Natura geleverd of naar Marktprijzen gekweten worden, eerlang *Gemeentensgewijze* in OPENBARE VEILING zullen worden gebragt; doch dat, ten einde de Debiteuren in de gelegenheid te stellen om deezelven voor het tijdstip der veiling af te koopen, het hun is toegestaan om zich alle dagen, uitgezonderd des Zondags, bij hem aan te melden om dien afkoop te doen, in voege zulks bij de ergane publicatiën is voorgeschreven.

De Agent voornoemd,
(Get.) *J. VAN LAMSWEERDE.*

††† De Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Arnhem*, zal, op *Vrijdagen* den 16den en 30sten julij 1841, telkens des avonds om 7 uur, in het Logement het *Hof van Holland*, in de Weverstraat aldaar, publiek veilen en verkoopen de navolgende alle in de Langstraat te *Arnhem* gelegene HUIZEN:

1°. Een HUIS en ERF, van ouds *het Fortuin* genaamd, Wijk B, N°. 244, Kadaster Sectie O. N°. 1536.

2°. Een HUIS en ERF, van ouds *den Toren* genaamd, Wijk B. N°. 255, Kadaster Sectie O. N°. 1087.

3°. Een HUIS en ERF, Wijk B. N°. 235 Kadaster Sectie O. N°. 1094.

4°. Een HUIS en ERF, Wijk B. N°. 213, Kadaster Sectie O. N°. 1127.

Nadere Informatiën te bekomen ten Kantore van voormelden Notaris.

H. MEIJ METTENBRINCK, Notaris te *Barneveld*, Provincie *Gelderland*, zal aldaar, op Woensdag den 14den Julij 1841, des voormiddags om elf uur, in het Logement *de Bonte Koe*, ter inzaat veilen, om veertien dagen daarna, zijnde Woensdag den 28sten van denzelfde maand Julij, ter gelijke ure, in het Logement *de Roskam*, bij afslag en mijning, te verkoopen:

De volgende, aan onder en nabij *Barneveld*, aan den weg op *Amersfoort*, *Scherpenzeel* en *Renswoude*, aan en bij elkanderen gelegene

Onroerende Goederen,

te weten:

1°. Het aanzienlijk LANDGOED, *den Briellard*, met deszelfs logeabel HEERENHUIS, bevattende onderscheidene BENEDEN- en BOVENKAMERS, EETZAAL, DOMESTIEKEN-VERTREKKEN, ZOLDERS, KEUKEN, KELDERS en verdere Gerieflijkheden; voorts ruime STALLINGEN voor Paarden en Koebeesten, KOETSHUIS met annex WASCHHUIS en MANGELKAMER, TUINMANSWONING, BERGLOOTS, verder Getimmerte en DUIVENTIL; wijders MOES- en TUINGRONDEN met gemetselde DRUIVEN- en PERSIKKENKASTEN-BROEIJERIJ, BOOMGAARD, met exquise Vruchtboomen; WEIDE- en BOUWLANDEN, lommerrijke en uitgestrekte WANDELINGEN en BOSCHGRONDEN, met eene overgroote menigte opgaande EIKEN, BEUKEN-, IJPEN- en DENNEN-BOOMEN en AKKERMAALSHOUT beplant, alles op de nieuwste en aangenaamste wijze aangelegd, met LOOPEND WATER doorsneden en in zijn geheel omringd door Water- en Vischrijke GRACHTEN, en in alles groot 40 Bunders

2°. Het BOEREN-ERF, *de Kleine Briellard*, met BOUWMANSWONING, SCHUUR-BERG, HOF en HOFSTEDE, en bijbehoorende BOUW-, DRIEST- en WEIDELANDEN, VELDEN en GRONDEN, BOOMEN en HOUTGEWASSEN; groot 16 Bunders.

3°. Het ERVE *de Watermolen*, bestaande in eenen WATER-KOREN- en eenen ROSMOLEN met bijgelegen HUIS, SCHUUR, KORENBERG en verder getimmerte, en 7½ Bunders BOUW-, DRIEST-, WEI- en HOOILANDEN, BOSCH- en VELDGRONDEN.

4°. *De Massa van de voorschreven drie perceelen.*

Alles breeder bij gedrukte en aangeplakte Biljetten omschreven en vermeld.

Met uitzondering van het Heerenhuis *cum annexis*, op het Landgoed *den Briellard*, hetwelk alleenlijk Woensdag en Zaturdag, van des middags 12 ure tot des namiddags 4 ure, van elke week voor den Verkoopdag, te bezigtigen is, en waartoe men, ter verkrijging van toegang, zich vooraf moet aanmelden bij de tegenwoordige bewoonster en Huurster tot 1 Mei 1842, Mevrouwe de Douairière van den Heer Mr. *J. M. KEMPER*, zijn alle de voorschreven Perceelen dagelijks te zien op aanwijzing van *JAN STEVENSEN VAN DEN BRINK*, Arbeider, wonende in de *Engelsche Stad*, nabij *den Briellard*.

De konditiën en voorwaarden van Verkoop, als mede de Papieren en Bewijzen van Eigendom zullen acht dagen voor den Inzaat ter lezingen inzage liggen ten kantore van den voornoemden Notaris *H. MEIJ METTENBRINCK* te *Barneveld*, n°. 170, alwaar, zoo mede bij den Heer Mr. *G. W. BARON VAN ZUYLEN VAN NIEVELD*, Burgemeester te *Barneveld*, op den Huize *Schaffelaar*, en bij den heer *A. A. H. SWEIJS*, Makelaar te *Amsterdam*, nadere informatiën en onderrigt omtrent alles te bekomen is. — (*Brieven Franco.*)

Oproeping van Crediteuren.

Alle bekende en onbekende Schuldeischers in het Faillissement van *AUGUST ALEXANDER NICLOU*, Koopman, wonende te *Arnhem*, de bevoorregte en de pand of hypotheek hebbenden daaronder begrepen, worden verzocht te compareren, op eene tweede verificatie van schuldvorderingen, welke zal worden gehouden op Vrijdag den derden September 1841, des namiddags ten één ure, in ééne der zalen van het Paleis van Justitie te *Arnhem*.

Mr. *E. L. J. VITRINGA*,
Curator.

†§† De Deurwaarder, *HUIBERT VAN KRIEKEN*, te *Tiel*, daartoe behoorlijk geauthoriseerd door den Heere *P. A. REUCHLIN*, Consul van *Baden*, zal, op Vrijden 16den Julij 1841, des voormiddags ten elf ure, in het *Hollandsche Koffijhuis*, bij den Heer *J. BRUNE*, publiek verkoopen:

Negen Vaten TABAKSTEELEN en *twee* Vaten VIRGINIE-TABAK, door Rivierwater beschadigd, bij kavelingen van één vat, gelost uit Schip *Neptun*, Schipper *P. J. HERGES*, varende in de beurt van *Amsterdam* op *Leopoldshaven*, liggende deze Tabak opgeslagen in de Ambtmanstraat No. 515 te *Tiel*, en aldaar, daags voor en op de verkoopdag voor ieder te zien. Nadere Inlichtingen te bekomen bij voornoemden Deurwaarder.

TE KOOP.

Eene zeer weinig gebruikte BRUSSELSCHE FAËTON, voor één paard. — Te bevragen bij den Stalhouder *RUTGERS*, in de Varkenstraat te *Arnhem*.

†§† De Boek- en Kunsthandelaar *W. J. KRUIJT*, te *Arnhem*, heeft op nieuw ontvangen een uitmuntend assortiment van

SCHRIJF- EN POSTPAPIER,

van de beste kwaliteit en tot *buitengewoon geringe prijzen*, waaronder GEWOON SCHRIJFPAPIER van ƒ 3.25 en ƒ 3.50 de riem, en best ZWAAR SCHRIJFPAPIER van ƒ 4.50 tot ƒ 7.50 de riem. Onder een groot aantal soorten geglansd en ongeglansd VELIN POSTPAPIER, zoowel *wit* als *asuré*, munt bijzonder uit het groot formaat, *voor Kantoren* van ƒ 8.50 tot ƒ 12.00 de riem, benevens mindere soorten, groot formaat, van ƒ 6.50 tot ƒ 8.00 de riem.

Bij bovengenoemden zal nog in den loop dezer week verkrijgbaar zijn eene nieuwe en keurige collectie PORTEFEUILLES, van de kleinste tot de grootste soorten, waarbij zeer elegante en net bewerkte DAMES-PORTEFEUILLES; eene ruime sortering *satijnen en marokijnen* ALBUMS; een nieuw assortiment *Duitsche*, *Fransche* en *Engelsche* PASSERDOOZEN van ƒ 2.50 tot ƒ 40.00 per stuk, benevens eene groote verscheidenheid PAPETERIE DE LUXE, met een aantal daarbij behoorende artikelen in *Palissanderhout*, *Ivoor* en *Perl-d'Amour*.

DUREL'S CIRAGE ONCTUEUX ET PERFECTIONNÉ.

Deze Smeer is beter dan eenige der zoo zeer geprezene Engelsche soorten. De dikte eener kleine erwt is toereikend een paar Laarzen in een oogenblik den schoonsten glans en het diepste zwart te geven; zij maakt het leder zacht en buigzaam en bevordert daardoor het gemakkelijke en sluitend zitten der Laarzen.

Het doosje, waarvan de inhoud, bij dagelijksch gebruik voor een paar Laarzen, een geheel jaar duurt, is gesteld:

op 20 cents in *Amsterdam*,
en 25 cents in de Provinciën.

Dépôts:

Te *Amsterdam*,	—	Verkoophuis, Vijgendam N°. 31.
id.	—	Engelsch Magazijn, Nieuwen Dijk, N°. 228.
» *Arnhem*,	—	S. L. JACOBS.
» *Deventer*,	—	B. H. TIKKEL.
» *Groningen*,	—	C. RIKKERS.
» *Leeuwarden*,	—	HAMSTRA.
» *Utrecht*,	—	W. VAN ROSSUM.
» *Zwolle*,	—	W. ULDERINK JR.

184STE KON. NEDERL. LOTERIJ.

Ten Kantore van *A. DE BRUIN*, in de Oeverstraat te *Arnhem*, zijn te bekomen HEELE en GEDEELTEN VAN LOTEN, volgens het plan. — De trekking der 1ste Klasse begint op den 26sten Julij 1841. De Conditiën zijn *gratis* te bekomen en de Lijsten te zien.

*** Bij *J. F. THIEME*, te *Nijmegen*, zijn de volgende *Engelsche Taalboeken*, in gr. 12mo gedrukt en alom verkrijgbaar gesteld:

I. Nieuw *Nederduitsch-Engelsch* en *Engelsch-Nederduitsch Woordenboek*, waarbij gevoegd zijn: eene lijst der meest gebruikelijke eigennamen, en eene lijst van de onregelmatige en ongelijkvloeijende werkwoorden, door D. BOMHOFF, Hz. 2 dln. 1900 pag. in 2 kolommen à ƒ 10.

Dit Woordenboek bevat circa circa 700 grootere pagina's meer dan de *Beknopte Engelsche Dictionnaire* van denzelfden Schrijver.

II. Handleiding *voor hen, die in korten tijd de* ENGELSCHE TAAL *willen spreken en schrijven*. Naar het oorspronkelijke van D. WILKE, door *D. BOMHOFF, Hz.* 2de druk. Vermeerderd met eene verzameling van Spreekwoorden. 180 pag. 75 Cts.

III. *Engelsch Leesboek in Proza en Poëzij*. Bijeenverzameld door *D. BOMHOFF, Hz.* Eerste stukje (*Proza*), 2de, naauwkeurig herziene druk. Velin pap. 204 pag. à ƒ 1.

IV. Tweede stukje (*Poëzij*), 204 pag. à ƒ 1.

V. *Beknopte Engelsche Spraakkunst*, naar de beginselen van H. E. LLOYD, of *Inleiding tot diens Nieuwe Engelsche Spraakkunst*, door *D. BOMHOFF, Hz.* 2de naauwkeurig herziene druk. 202 pag. à ƒ 1.

VI. Nieuwe *Engelsche Spraakkunst* van H. E. LLOYD. Naar den 4den druk voor *Nederlanders* bewerkt, door *D. BOMMHOFF, Hz.* 2de, naauwkeurig herziene en verbeterde druk. 468 pag. à ƒ 2.40.

VII. *Opstellen ter vertaling in het Engelsch*. Naar het oorspronkelijke van H. E. LLOYD, door *D. BOMHOFF, Hz.* 220 pag. à ƒ 1.

*** Bij den Ondergeteekenden, Boekverkooper, is het *Prospectus*, alsmede het *eerste blad* van het *navolgende Maandschrift*, in gr. 4°. verschenen:

DE TIJDGENOOT.

VERZAMELING VAN STUKKEN

BETREKKELIJK

DEN TEGENWOORDIGEN TOESTAND DES VADERLANDS.

De inhoud van dit eerste blad bestaat uit de navolgende stukken.

I. *Abdicatie van Willem I. Aanvaarding der regering door Willem II.*
II. *Lager onderwijs.*
III. *Het regt van gratie.*
IV. *Benoemingen.*
V. *Staat der bevolking op 1 januarij 1840.*

Men zal door deze opgave met den inhoud van dit Maandschrift genoegzaam bekend worden, waardoor de Redactie het doel, dat zij zich voorstelt, zal trachten te bereiken. Het prospectus, de voorwaarden behelzende, waarop men op het Maandschrift zal kunnen inteekenen, is, even als het eerste blad, alom verkrijgbaar gesteld. *Het tweede blad zal niet dan aan de Inteekenaren verzonden worden.*

Amsterdam, den 8sten julij 1841.

JOHANNES MÜLLER.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.